

Hvorledes findes Guds Villie?

Bibellundie

C. Skovgaard-Petersen,
Sognepræs.
(Sluttet.)

Da Herren vilde give sin Villie tilkænde om at frelse Israel ved Gibeons Haand og derfor, paa Gibeons Bøn, lod falde Dug paa Udskindet, mens Jordan var tør, da søjedes han ikke med at væde Udskindet med nogle enkelte Drøbler, men der staar: „Gibeon udtrykte Dug af Udskindet, „en Skaal fuld af Vand“ (Dom. 6, 38). Gud gav Dug i Strømmevis, for at „Regnet“ skulde være tydeligt.

Da Herren vilde give Saul et Tegn paa, at han havde valgt ham til en Hærfør for hans Arv, da sagde Herren til ham ved Samuel: Paa Hjemvejen ved Rachels Grav skal du møde to Mænd, og de skal tale saa og saa; ved Thabor's Lund skal du møde tre Mænd, og de skal give dig det; — de Guds Høje, der hvor Fjellernes Besætninger er, skal en Fiol Profeter komme imod dig, og de skulle gøre saa og saa (1. Sam. 10, 1. og 2.). Alle Hjemvejen's Hændelser bestred Herren ham, Punct for Punct indtil de mindste Enteltheder, for Tydelighed's Skyld.

Da Jesus vilde angive sine Disciple, hvor de skulde gaa hen og berede ham Paastemaaltid, da gav han dem et ikke mindre tydeligt Tegn. Han sagde: „Naar I kommer ind i Staden, skal en Mand møde eder, som bærer en Vandtrøkke“ (Luc. 22, 10). Ingen Fjellagelse var her mulig; thi en Mand, der bar en Vandtrøkke, var et Sær-
 4. Tydelighed er et Grundtræk i Herrens Haandlen med os Mennesker. Han ved, at vi er Sjæl.

„En banet Vej og Sti skal der være, som skal kalbes Afgibmænd...“ (Isa. 62, 10). De vandt paa den, end og en folkige, skal ikke fare vild“ (Esa. 35, 8).

„Tydeligt, kan vi altsaa vente, Herren vil tilkændebegive os sin Villie, naar vi søger den som ovenfor vist; men dog kun tydeligt for den opmærksomme.“

Der staar i Salmerens Bog: „Jeg vil raade dig ved mit Dje“ (Ps. 32, 8). Ved mit Dje d. er: ved Djævlens Indflugt, — men Djævlens Indflugt ses kun af den, der vogter nøje paa Herrens Raad.

Da Herren vilde give David til Rende, naar han skulde angive Fjellernes i Rephaim's Dal, da sagde han: „Og det skal se, naar Du hører en Lyd som af en Stridben over Morbartaernes Toppe, da maa Du røre dig; thi da er Herren udgangen for Dit Ansigte til at slaa Fjellernes Lejr“ (2. Sam. 5, 24). Morbartaernes Suser var som „Wind“ for de andre; men der det opmærksomme, gudop-
 5. Tydelige Dødre var det „Herrens Skridt“.

Noget lignende gentager sig i det bekendte Skid Jac. 12, 28—29. Jesus vender sig her midt i Folket, til sin himmelske Fader og beder forfærdet i sin Sjæl: „Fader herliggør Dit Naam!“ En Røst af Himmelen svarer: „baade har jeg herliggjort dig og vil atter herliggjøre dig“. Da sagde Folket, som stod og hørte det, at det havde tordnet. — Det himmelske Svar var i Folkets Øren kun Bulder og som Lyd — men for den bebende Hørfers Ligtende Dre var det Faderens tendte Røst.

Men hvor meget vi end lytter, Herren anviser dog sin Villie
 6. Kun for et Skridt ad Gangen.

Herren giver os i alle Forhold, hver Dag, hvad vi behøver for den Dag“ (Imagn. 2. Kong. 25, 30), og han giver derfor ogsaa kun Lyd over „hver Dags Sag paa sin Dag“ (1. Kong. 8, 59). Han udbæler aldrig paa en Gang „forraad for mange Aar“ af sin Villies Eftersigelse, thi i saa Fald var Aabenbarelser af hans Villies Veje spænet fra Oprigtigheds og Villighedens Bevingelse og havde dermed ganst tabt sin dybe opdragende Betydning i Kristens Sjæl. Vi tan derfor, i nøje Sammenhæng med, hvad der er udvirket i det foregaaende (se S. 32 og 33), kun vente Lyd fra Gud Skridt for Skridt. — „Mændens Aabenbarelse gives enhver til det, som er nyttigt“ (1. Cor. 12, 7); men Lyd over mange Skridt paa en Gang er unyttigt. Selv de af Herrens troende, der vander i hans Klarhed, gaar derfor i en vis Forstand i Taage d. er: de kan faktisk se langt nok til det nærmeste Skridt, men ikke længer. — Vi skal nævne nogle Eksempler fra Skriften her paa.

Da Herren sagde til Abraham: „gaa ud af Dit Land“, da sagde han blot: „til et Land, som jeg vil vise dig“ (1. Mos. 12, 1). Abraham maatte først adlyde Kæjserordenen, før han fik Befælt om Kæjsemaalet.

Da Moses sagde til Farao, at Herren havde budet sit Folk at fere og holde Højtid i Ørtenen, da hørte han saa beegnende til: „Vi vide ikke, hvormed vi skal tjene Herren, stænd vi kommer derhen“ (2. Mos. 10, 26). Og da Følget endelig var udgangent af Egypten, gav Herren det ikke ved Egyptens Grænse et Rort over Ørtenen med afstufne Kæjseveje, men Gud gav Befælt fra „Lejrlad til Lejrlad“.

Da Samuel skulde falde en ny Konge i Israel, hedder det først: „Hjald Dit Horn med Olie og gaa hen; jeg vil fende dig til Betshehemiteren Ijai“, og Herren tilføjer saa: „jeg vil lade dig vide, hvad Du skal gøre“ (1. Sam. 16, 1—3). Det er, som Herren vil sige: gaa nu foreløbig til Betshehem, som jeg byder dig, saa kan vi der tale om Resten.

Ligesaa overfor Josef og Marie i Egypten. I Egypten sagde Herren til Josef: „drag hen til Israels Land“; — først i Israels Land gav han den nøjere Befælt: vig hen til Galilaas Egne (Mt. 2, 20—22).

Det samme Træk gentager sig overfor Filip i Ap. 6, Kap. 8. Først siger Herren: „staa op og gaa mod Sonden paa den Vej, som gaar ned fra Jerusalem til Gaza; den er øde“ (A. 26). Filip faar ikke et Ord at vide om, hvad han skal paa den øde Vej. Først da han er naet til Gazavejen, da hedder det videre: „gaa frem, hold dig til denne Vogn“ (A. 29).

Det er ogsaa værd at mærke, at da David engang spurgte Herren om to Ting paa en Gang, svarede Herren kun paa den Ting ad Gangen, saa David maatte gentage sit første Spørgsmaal (se 1. Sam. 23, 9—13). — og i samme Retning peges ogsaa det hyppige Træk i den hellige Hi-

storie, at Herren, hvor han skal udtage en Mand i Israel, enten som den skyldige eller som den for ham ubudvalgte, ikke siger til sine Profeter: den og den er det — men ved det hellige Lob først rammer den paagældende Stamme, saa Slagten eller Fædrehuset og saa Manden. (Se Josva 7, 16—18 og 1. Sam. 10, 19 og 20). Dette er atter en Synliggjørelse af den samme Grundregel: Herrens Svar giver kun Lyd over et Skridt ad Gangen.

I Reglen kommer da et faabant Herrens Svar derved, at en af de giene Udveje mere og mere befæster sig for os som den naturlige og rette. Det er vanskeligt ved Ord at skildre, hvorledes dette egentlig ser. Det er, som blomstrer den frem for vor Sjæl's Dje ligesom Arons Stab, medens de andre Udveje falmer og visner. Eller der foregaaer noget lignende i vor Aands Verden som i Josefs Drøm: alle Regene begynder at bølge sig for det ene Reg, og vi fornemmer da, hvilken Udvej Herren giver Prisen. Eller der vaagner en indre Tilstand hos os som i Samuels Sjæl, da han saa den ubudvalgte af Ijai's Søner, og det pludselig lod til ham: „h a m er det“ (1. Sam. 16, 12). Eller opgaar et Lyd for vor indre Sans, — pludselig (i Slagt med Ap. 9, 18) eller gradvis (i Slagt med Mt. 8, 24—26). — men i al Fald et Lyd, der fornemmes som en forunderlig primær aandelig Visthed, saa vi tør sige med Rehemias: „min Gud har indgivet det i mit Hjerte“ (Neh. 7, 5 a), eller med Paulus: „min Samvittighed vidner med mig i den hellige Aand“ (Rom 9, 1), eller (naar det kommer højt) med Bileam: jeg hører Guds Taler og ser den Almagtiges Syn (4. Mos. 24, 4).

Denne indre aandelige Visthed fremhjælper eller støtter Herren ofte ved Forholdenes egen naturlige Udvikling, — ved andre Raad eller en fælles Gang ved Drømme. Dog maa alle faabanne Ting ogsaa kun tjene til Støttepunkter for den indre, aandelige Veje vundne Visshed, eller til Stoff for det personlige Aandarbejde; men vi maa ikke uden videre forlade os paa dem, og paa den Grund tage et Raad eller en Drøm for Herrens Svar.

Forholdenes naturlige Udvikling er det allerbedste Støttepunkt for den indre Visshed; — det er den stærke Kræfte, hvormed Gud tan underkastede vor ofte saa væktrubne Aand. Dog maa vi passe paa ikke først selv at lægge Tingene tilrette, som vi vil, og saa bagefter i Tingenes Gang se en „Betræffelse fra Herren“.

Et her heri ikke ligne Kong Achab i 1. Kong. 22, 4—8. Kong Achab vilde drage op mod Ramoth i Silead. Paa Opfordring afspørger han Herrens Villie. Men han lægger det da selv faaledes tilrette, at han de Profeter bliver afsprungte, som kan ved vil snakke ham efter Munden, mens den Profet, om hvem han selv siger: „han spaar ikke godt over mig“, bliver udelukket. — Verden vil bebrages. Men troende Mennesker hører jo ikke til „Verden“ og vil derfor ikke bebrages, og til Sikkerhed herimod maa „Forholdenes Udvikling“, „de uboories Omstændigheder“ o. s. v. altid underlægges Aandens Forarbejdelse. —

Det samme gælder om: A d r e s Raad. Disse er værd at tage med i Betragtning. Selvfølgelig er der ingen kristelig Væb; det hedder ogsaa udtrykkelig et Sted i Skriften: „Se, I ere Israels Børn; taler tilfammen og raadslaar her“ (Dom. 20, 7). Hermed stemmer ogsaa, at Moses, skønt han rejste paa „Herrens“ (4. Mos. 9, 23), gerne vilde høre sin Sjørgers faders gode Raad om Vejen gennem Ørtenen; Moses sagde til sin Svigersøder: „Nære, forlad os ikke; thi Du ved, hvor vi kunne leje os i Ørtenen, og Du skal være vort Dje“ (4. Mos. 10, 31).

Men Menneskens Raad ere ofte „forfængelige Raad“, og derfor maa vi aldrig bruge andre Mennesker som vort Orakel, saa vi uden videre tager deres Raad for Guds Stemme og faaledes lever paa de res „Lyd“ og de res Anfoar. Det var Davids store Fejl overfor Achitofel. Der staar: „Achtiofels Raad, som han raadede i de Dage vor ligesom man havde afspurgt Gud om en Ting, saa var alt i Achtiofels Raad baade overfor David og Absalon“ (2. Sam. 16, 23). Sligt er uaandeligt, og der ligger en dyp Avvarsel i, at det Menneske, paa hvis Raad endog David forlod sig som paa en Røst fra Gud selv, vilde sig at være „en Achtiofel“.

Mange er de, der blot formærte Guds Raad med Tale uden Forstand“ (Job 38, 2). — Men selv ægte aandelige Mennesker, der sjøft af alt vil „tale for Afgjørelse fra Herren vor Gud“ (Mos. 13, 5), selv de kan fejle i deres Raad. I saa Henseende er en Sammenligning mellem et Par Steder i Ap. Ger. meget oplysende. Paulus siger Ap. Ger. 16, 22, at han drager op til Jerusalem, „tvungen af Aanden“, — et stærkt Udtryk for, at han følte, det var Guds Villie. Men i Kap. 21, 11—14 hører vi, at en Profet kommer ned fra Jerusalem og abvarende skildrer Paulus de Lidelser, som der ventede ham, hvorpaa Disciplene og Menigheden raader ham indhændigt til ikke at drage til Jerusalem. — Aandens Vidnesbyrd gennem andre Modfyndere her „Aandens Avang“ i Paulus selv. En mærkelig Spænding! En Standsfastigheds Prøve!

Derfor maa vi altid være varlige selv med troende Menneskers Raad. Men især maa vi være varomme med, at lade os ombestemme af andres Raad, naar Guds Villie først er bleven os klar i en eller anden Sag. Et abvarende Sted i Guds Henseende er 1. Kong. 13, 8—22. Her fortælleres om en Guds Mand fra Juda, der paa Herrens Ord gaar til Bethel for at forbande Afgudsaltæret der. Men Herren siger udtrykkelig til ham: „Du skal ikke (i Bethel) æde Brød og ej drikke Vand, og Du skal ikke vende tilbage ad den Vej, paa hvilken Du kom“ (A. 9). Imidlertid hører en Profet i Bethel, at der har været en Guds Mand fra Juda, og han rider efter ham og siger: kom hjem med mig og æd Brød! Den Guds Mand afslaar det med Hensigtning til Herrens Forbud. Da siger Profeten fra Bethel: „Jeg er og en Profet som Du, og en Engel talde med mig ved Herrens Ord og sagde: før han tilbage med dig til Dit Hus, at han æder Brød og drikker Vand; — men han løj for ham. Da vendte han tilbage med ham og aab Brød og drak Vand“ (A. 18—19). Men næppe har han sagt sig til Vordis, før Herrens Ord gennem selve Bethel-Profeten siger til ham: „forði Du har været genstridig mod Herrens Mund, skal Dit Legeme ikke komme til Dine Fædres Grav“ (A. 20—22). Og faaledes gif det. Paa Hjemvejen blev han sønderrevet af en Løve. — Vi synes uviskaerligt, at denne Dom er haard, da jo dog den Guds Mand afsløt at æde Brød, indtil Profeten løgnagtig ind-

bødte ham, at han havde et Bud derom fra Herren. Men dette Raad og Bud skulde den Guds Mand ikke have troet. Han havde jo Guds klare Ord i Sagen paa første Haand og skulde derfor ikke have ladet sig ombestemme ved et formentligt Bud fra Herren paa anden Haand. — I det hele viser denne Historie os, hvor alvorlig vi skal tage det med at underordne andres Raad under vort eget Forstaaelseforhold til Herren og under vort eget personlige Aandarbejde.

Der er mange MenneskeRaad, om hvilke vi straks kan sige som Rehemias: „jeg mærkede godt, at Gud ikke havde sendt ham“ (Neh. 6, 12). Dem bliver det hurtigt færde med. Der er andre Raad, som uviskaerligt synes gode for vore Øjne. Men disse sidste gør, ligesaa lidt som de første, vort eget aandelige Arbejde overflødig. Tværtimod. Jo mere et Raad synes os værd at lytte til, des alvorligere Bearbejdelse for Guds Ansigt kræver det, for at vi kan blive visse paa, om det er „et Vink fra Herren“ eller „en Standsfastigheds Prøve.“

Noget lignende gælder om: D r ø m m e. Disse havde stor Betydning før Helligaandens Udgørelse (se bl. a. Mt. 1, 20; 2, 19—20); — dog ogsaa lejlighedsvis efter Aandens Komme. Saaledes det bekendte Sted i Apostolens Brevninger Kap. 16: „Om Matten saa Paulus et Syn: en macedonisk Mand stod der og bad ham figende: kom over til Makedonien og hjælp os! Men der han havde set det Syn, søgte vi straks at drage over til Makedonien; thi vi sluttede, at Herren talde os derhen at prædike Evangeliet for dem“. — Ved „en Drøm fra Herren“ kom altsaa Hedningernes store Apostel første Gang til Europa. Og dette blev ikke sidste Gang i Kirkens Historie, at Herren gav sin Villie tilkænde gennem en Drøm. Det samme møder vi paa mange andre afgørende Punkter i Guds Riges Livsløb; — saaledes i Ansgars og Rurhyrt den vises Liv.

Men Drømme er, ligesaa lidt som MenneskeRaad, ubetinget at lide paa, ja endnu langt mindre. De kan ligesaa godt være i Egenwillies som i Guds Villies Tjeneste. Derfor maa heller ikke Drømme tages som Guds Svar løselvne fra det aandelige Arbejde og den derigennem vundne dybere Visshed. Se herom Job 33, 15—16: „I Drøm, i Syn om Matten, naar den dybe Søvn falder paa Folk, naar de slumrer paa Sengen, da aabner han Menneskets Øjne og besøger Formaningens Til dem“. — Kun de Drømme, der „besøger Formaningens“, tør man altsaa tage som Guds Svar.

Eller rettere sagt: man har egentlig aldrig tage en Drøm i og for sig som Guds Svar. Højest kan der være Tale om, at Herren ved færtilge Lejligheder ligesom naar Høvedet paa Sømmet ved gennem en Drøm at betæfte og besætte, hvad man ad Aandens Veje er naaet til. Under dagligdags Forhold vil derfor Drømme for en ædværdig Betragtning komme til at spille en meget underordnet Rolle i Spørgsmaalet om, hvad Guds Villie er, og man gør fleg i snarere at tage for lidt end for meget Hensyn til dem; thi er Birtelighedens Verden vidstom, saa er Drømmenes endnu mere; og vidstomst af alt et Sammenhæng mellem Birtelighedens Verden og Drøm.

Særlige Bemærkninger om Tilfælde, hvor vi skal handle strafs.

At det foregaaende var nærmest sagt under Forudsætning af, at vi i det givne Tilfælde ikke var nødt til at handle strafs, men kun arbejde og bte, indtil vi fik Klarhed. Der er jo imidlertid

Tilfælde, hvor vi skal handle strafs, —

hvor Sagens Natur kræver en hurtig Afgørelse. I faadanne Tilfælde tør vi næppe altid vente indre Visshed og Klarhed, inden vi handler.

Selv Guds Børn formaar til Tider ikke at opfynde Formaningens, enhver havde fuld Visshed i sit eget Sind“ (Rom. 14, 5), thi Vibe's Pres tvinger os ofte til Afgørelse, inden vi er naaede til Visshed. Under faabanne Forhold maa vi — i det Maal, som Tiden tillader — gaa de ovenfor nævnte Veje, og saa forprigt handle efter bedste Støn.

Et af to vil saa se: Et en vælger vi, hvad der i Birteligheden er ret for Herren, stant vi selv i Væblikket ikke har Visshed derfor; (vi kan da lignes ved Mennesker, der gaar ind i selve „Ragsjøsen“ og derfor gaar den rette Vej uden klart at se det). I saa Fald „Raafæfter Herren vor Gang.“ (se Ordsp. 16, 3 og 9); og naar dette senere, ved et Tilbageblik paa vort Liv, gaar op for os, bør vi ikke glemme „at bygge Herren et Alter“, fordi han, ogsaa den Gang da vi ikke fornam det eller saa det, var med os paa Vejen, som vi vandredde paa (se 1. Mos. 35, 3); —
 7. I det vi vælger fejlt og Herren „gør da vort Raad til intet“ (Neh. 4, 15); ible han i Tider forhindrer os i at handle, faaledes som han forhindrede David i at udføre sin Bestumning om at bygge Herren et Tempel (se 2. Sam. 7); — eller han lader os maaste handle og vender da bagefter det onde til det gode.

Saaledes gælder det i alle Tilfælde: „Herren bevarer sine helliges Vej“ (Ordsp. 2, 8). — For en oprigtig af Hjærtet er der aldrig nogen „Risiko“ ved at handle uden Visshed i sin Sjæl, hvor Forholdene nødvendig kræver, at det skal handles. Selv i værste Tilfælde nemlig, (at vi tager fejl og forgriber os mod Herren), faar Ordet fast: „end med dette er der Forhaabning for Israel“ (Esa. 10, 2); især naar Forgrubelsen er slet uittetlig af Mangel paa Klarhed. Kan blot Herren altid give os samme Vidnesbyrd som sin Kvindes: „hun gjorde, hvad hun kunde“ (Mt. 14, 8), da er der ingen Nød. Derfor skal Guds Børn, ogsaa hvor de i tvungne af Nødvendigheden maa handle med Uvisshed i vor Sjæl, ikke misse Troens Trængel i Herren, men „fare glade og ved godt Mod over det gode, som Herren har gjort mod sit Folk“ (2. Krønt. 7, 10).

Maaste kan der i disse Tilfælde, hvor vi er nødt til at handle, inden vort Aandarbejde er ført til Ende, være Tale om at fremvinge et Svar fra Herren ved „at slaa op i Skriften“, hvis vi da har Frimodighed til det. Saaledes f. Eks. Biskop P. C. Kirkegaard og den fynste Opvæltelsesprædicator Kristen Madsen.

Barfoed fortæller om P. C. Kirkegaard: Hall tilføje ham den 12. Novbr. 1856 Bispstolen i Aalborg og trævede

hurtigt Svar. Kirkegaard trak det ud, saalænge han kunde og raadsførte sig med Herren. — „Matten til den 15. Novbr. var den egentlige Overbejelens Teme. Han slog op i sin Bibel, og Sal. 73, 3 samt Jas. 3, 1. fg. — 2. Tim. 1, 5 og 2, 14 gav ham Herrens og Skriftens Befæling paa, at Raadet udgik fra Gud.“ —

J. Johansen fortæller om Kristen Madsen (i „Den ældre fynste Opvæltelse“) omtrent saaledes: „Kr. M. blev slævnet for Vdrigheden, fordi han holdt opbyggelige Møder, hvad der i de Tider var Lægmand forbudt. Herredsfogden sagde velvillig: betant Dem! Hold op i Tide! Træng Dem ikke ind i fremmedt Raad! — Kr. M. lovede at høre op. Bagefter fik han Samvittighedsnag, fordi han syntes, han havde spillet Herrens Sag. — Naaget Nat. — Han talte om Sagen med sin Husfru. Han: Jeg bør gaa tilbage og sige, at jeg ikke kan holde Løstet. Hans Husfru: Nej, — det vilde være at give sig sine Fjender i Bot. — Hun gif ud og malte; knælede der og bad, at hendes Mand vilde lade de Tanker fære. Da var det, som det løb i herde: Vig bag mig, Satan, Du er mig en Foragelse, thi Du fanter ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskens er (Mt. 16, 23). Hun gif ind og sagde det til sin Mand. Han glad. Vilde gaa, men grebes pludselig af Angst for, at det maaste dog var Djævelen, der vilde lotte ham. Grød, bad, men lige raadvild. I sin store Sjelensnød bad han: „Du fer, min Gud, at naar jeg bare vidste, hvad jeg skulde gøre, saa vilde jeg gerne gøre Din Villie, om det saa skulde koste mig alt, hvad jeg ejer og har, og mit Liv med“. Dermed tog han sin Bibel frem og bad nu i sit Hjertes Enfold: „Herre, aabenbar Din Villie ved det Sted, Du lader mig træffe“. Han aabnede Bibelen. Satte sin Tømmefinger ved det første det bedste Sted. Fit Ap. Ger. 18, 9—10: „Herren sagde til Paulus i et Syn om Matten: frygt ikke, men tal og ti ikke, fordi jeg er med dig, og Ingen skal lægge Haand paa dig og gøre dig ondt...“ — Og Kristen Madsen gif.

Det vil let ses, at de truene Steder i disse to Tilfælde passer paa en mærkelig Maade ind i Forholdene. Mer det vil ogsaa let ses, at en Slæen op i Skriften som den her nævnte er noget helt andet, end det uomvendte Menneskets uboories Brug af Ordet som et lejlighedsvis Orakel.

Saa bane Tilfælde, hvor oprigtig troende Mennesker i en stor Afgørelse og en stor Raadvildhed faar Frimodighed til at sige et Svar fra Herren ved at slaa op i Bibelen, er nærmest i Slagt med det Træk, der ofte kommer igen i den hellige Historie, at Herrens fremme, under vigtige Forhold og aandeligt Højtryk, selv bestemmer et Tegn, hvorigennem de beder Herren vise sin Villie.

Et efter bestemte som bekendt under Ben ved Vandbrønden udenfor Nachors Stab, at Tegner fra Herren skulde være, om den Pige, der kom for at øse Vand, ogsaa gav hans Kameler at drikke; derpaa vilde han tende, om Gud havde gjort Mistundhed mod hans Hætte (1. Mos. 24, 14). Og Jonathan sagde hin Nat, da han med sin Væbner littede sig paa Fjellernes Forposter: „Derjom de fige faaledes til os: faar stille, indtil vi somme nær til eder, saa vilde vi staa paa vort Sted og ikke gaa op til dem. Men derjom de figer faaledes: kommer op til os, saa vilde vi sige op, thi Herren har givet dem i vor Haand; dette skal være os et Tegn“ (1. Sam. 14, 9—10). — Og faaban mangfoldige andre Steder, mest dog paa g.test. Grund, saa det er ikke uden videre et Forbillede for den nye Pagts Børn; og altid ligger der et Væbenthylt i selv at bestemme „Tegner“ fra Gud. Derfor nævner jeg ikke Eliezers og Jonathan's Fremgangsmaade til Eftersigtning, men jeg siger blot: de samme Magter, der dres hine til at afætte, ja fremtvinge et Tegn fra Herren: Afgørelsens Aavor og Uvishedens Nød, kan maaste ogsaa lejlighedsvis berettigede troende Mennesker nu til Dags til „at slaa op i Skriften.“

Dog kan dette, selv for troende Mennesker, blive et meget farligt Stracplan. Det kan overdries og blive til en Vane, saa man gør det uden aandelig Nødvendighed og uden Aandens hellige Højtryk. Der drives indsefor mange troende Kredse et forfærdeligt Humbug hermed. Man grider tankeløst i en Pose af „Mannafor“, slaa op i Skriften og mener derved en, to, tre at have faaet Herrens Svar!

Sligt er ikke Tro, men Overtro
 8. At tage Personlighedsafgørelser ad mekanisk Vej er Hedenstab. At spille Letteri med den Højestes Villie er Hedenstab.

Gvad der kan være berettiget som en Uddagelse under færtilge Omstændigheder, kan være Hellighedsbeder under almindelige Forhold. — David og hans Mand aab Skuebrørene en Gang, da de hungrede og intet havde, og Jesus undsthyder dem (Mt. 12, 3—4); men de David og hans Mand, om de havde gjort Skuebrørene til deres daglige Brød! — At slaa op i Skriften paa Maa og Faa for at finde Guds Villie er noget ekstraordinært, for Hjerternes Strøbelighed's Skyld, men det maa aldrig blive „daglig Brød“. Det maa aldrig bruges som en Genvej til at slippe for Aandarbejdet og komme mageligere til en Afgørelse. Det maa kun bruges i Tilfælde, hvor man skal beslutte sig uden at kunne bie; — og kun da, hvis man har fuld Frimodighed i Herren til det. Ellers maa man hellere nøjes med, efter oprigtigt Bøn, at handle efter bedste Støn. — Og dette Støn vil desuden, alt eftersom vi modnes i Herren, af sig selv blive mere og mere paalideligt, selv om vi ikke i det foreliggende Tilfælde har Lejlighed til et gennemgrubende Aandarbejde; thi Kristentilbet som faabant er et Liv „fra Klarhed til Klarhed“.

„De retfærdiges Liv er som et skinnende Lyd, der bliver klarere og klarere indtil Middag“ (Ordsp. 4, 18), og „De, som elste Herren, skulle være ligesom Solen, der gaar frem i sin Kraft“ (Dom. 5, 31). — Men Solens „Fremgang i Kraft“ er netop en Fremgang i Lyd.

„Raads og Stryks Raad“ er Tvillingnavne fra fordums Dage. (Res. 11, 2).
 Gud vedsiende Eder da alle, I famlende, spørgende Sjaele! — alle I, som begærer at gøre den Højestes Villie! I har fat Eders Hjertier til, hvad der er godt. Thi Herrens Befalinger er rette, hans Love sanne, hans Bud og Skikke gode. (Neh. 9, 13).
 Gaar da med Fred, naar Eders Vej, som I vandrer paa, er for Herren. (Dom. 18, 6).